

Nr 327.

Av herrar **Roos** och **Bodin**, i anledning av Kungl. Maj:ts proposition angående vissa åtgärder för mejerihanterings och smör-exportens befrämjande.

Jordbruksutredningen föreslog inrättande av 20 mejerikonsulentbefattningar. Lantbruksstyrelsen anförde härom bland annat, att det måtte anses vara mindre tillfredsställande, om konsulenter på en del ställen anställdes med så små distrikt, att deras fulla arbetsförmåga icke kunde utnyttjas. Då jordbruksutredningen med hänsyn till bristande tillgång på kompetenta personer tillsvidare begärt statsbidrag endast till 10 konsulenter, fann lantbruksstyrelsen det fördelaktigare att söka åvägbringa en sådan organisation, att verksamheten över hela landet om möjligt igångsattes omedelbart, även om mejerihanterings framtida utveckling skulle medföra behov av ökat antal distrikt. Lantbruksstyrelsen föreslog därför inrättande av 13 mejerikonsulentbefattningar; av de 13 distrikten skulle ett utgöras av Södermanlands, Uppsala, Stockholms och Gotlands län. Detta förslag har Kungl. Maj:t upptagit i propositionen om vissa åtgärder för mejerihanterings och smör-exportens befrämjande.

Mejerihanterings betydelse för Gotland har föranlett länets hushållningssällskap att inrätta en mejerikonsulentbefattning; av brist på medel, då statsbidrag till konsulentens avlöning icke erhållits, har denna befattning för enats med en läraretjänst vid länets lantmannaskola, vilket gjort att innehavaren kunnat använda endast en ganska begränsad tid till göromålen som mejerikonsulent. Denna hanterings betydelse har även föranlett bildande av Gotlands smörexportförening, som försäljer cirka 90 procent av det inom länet tillverkade smöret och som genom regelbundna provningar av vecko-sändningar kontrollerar det avsända smöret. En blivande mejerikonsulent borde regelbundet tjänstgöra vid dessa veckoprovningar. Han skulle därigenom få en vidgad kännedom om länets smörproduktion och en ökad möjlighet att framgångsrikt verka för mejerihanterings främjande.

Att mejerirörelsen å Gotland har en omfattning och karaktär, som gör att en mejerikonsulent med sin verksamhet inskränkt till Gotland kan av sin befattning erhålla tillräcklig sysselsättning, framgår även av följande omständigheter.

Antalet mejerier å ön är 25 (ett tillkommet år 1928) och antalet skumningsstationer, av vilka en del mottaga större mjölmängd än många av de fullständiga mejerierna, 10. Mejerirörelsen i länet är i ständigt fortgående. Det smör, som å dess mejerier tillverkades, utgjorde år 1896 något mindre

än 89 ton, år 1913 omkring 880 ton och år 1928 över 1,500 ton. Härav exporterades från länet över 1,300 ton. I smörprovningarna deltaga 21 av mejerierna med tillhörande 10 skumningsstationer. Under vissa årstider har den gotländska mejerihanteringen att kämpa med stora lokala svårigheter i form av smörfel, vilka fel vålla mejerierna stora förluster, som torde i hög grad kunna minskas genom en kunnig fackmans verksamhet.

En mejerikonsulent gemensam för Gotland och 3 län å fastlandet skulle nödgas tillbringa en så stor del av sin tid på resor, att tiden för hans inspekterande och rådgivande verksamhet skulle i hög grad minskas. Hans kostnader för resor till och från Gotland skulle även kräva högst betydande belopp.

För möjliggörande av ytterligare en mejerikonsulents anställande tillåta vi oss föreslå,

att det av Kungl. Maj:t för bidrag till avlöning av mejerikonsulenter för budgetåret 1930/1931 under nionde huvudtiteln begärda extra förslagsanslaget av 67,000 kronor ökas med 5,200 kronor till 72,200 kronor.

Stockholm den 5 april 1930.

Gustaf Roos.

L. G. Bodin.